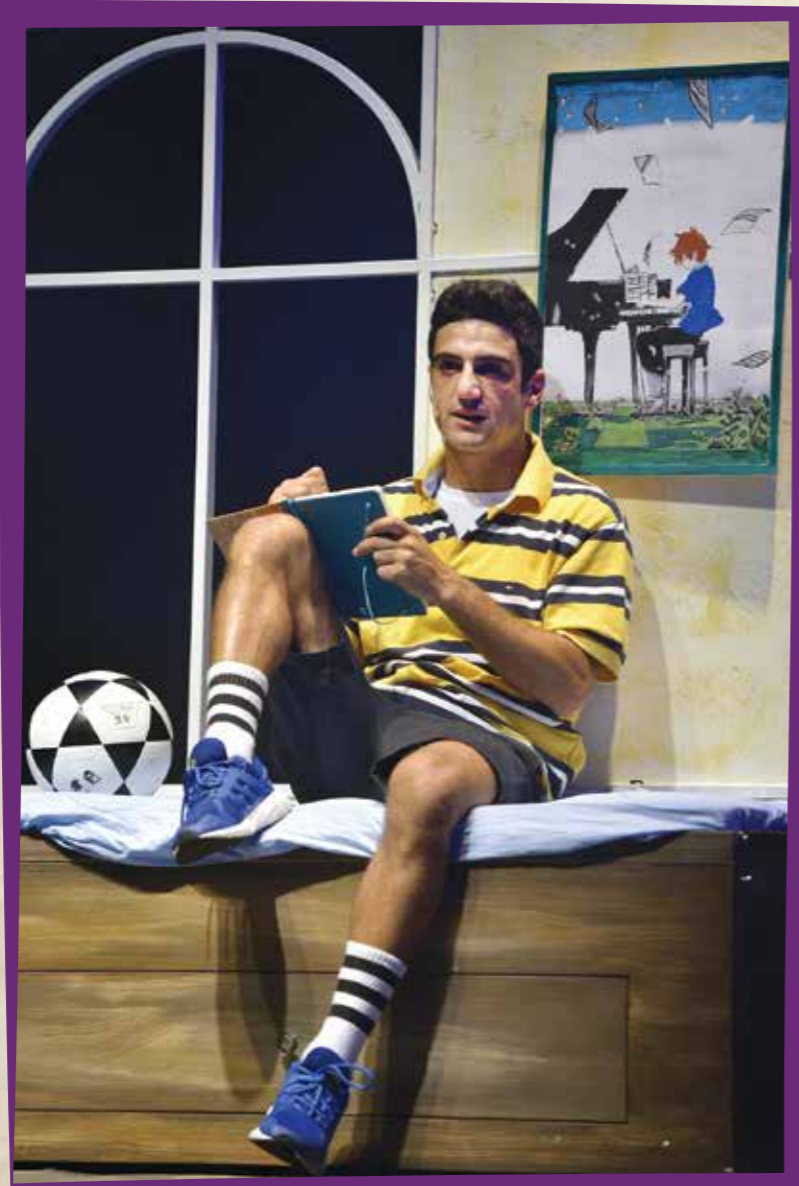

אל עצמי

מבוסס על סיפורה של גלילה רון פדר עמית

פיתוח מחזה ובימוי: משה בן שושן, רענן ניסים פרה | מחזה: אורלי ישועה ויהונתן שוורצברג | מוזיקה מקורית: ליאור רונן | תפאורה: סשה ליסיאנסקי | תלבושות: דפנה פרץ | תאורה: נדב ברנע אביזרים: נצח אלמסי | הדרכת כלי נגינה: פטר ורטהיימר | עיצוב תנועה: נופר לוינגר | עוזרת במאי: שירלי לב ורטהיימר | שחקנים: אימרי ביטון, שושה גורן, ענת סלונים, שחף ברגר, עודאל חיון, יעלי רוזנבליט/שירלי לב ורטהיימר

KISHKUSH

לפרטים והרשמה:

תיאטרון ארצי לילדים ונוער ע"ר

טל. 03-6497760 | פקס. 03-6497790

אתר האינטרנט: www.youthater.co.il

חפשו אותנו ב: [f](https://www.facebook.com/youthater) "תיאטרון ארצי לילדים ונוער"

תקציר העלילה

ציון הוא נער, אשר נחלש מהשכונה בה גדל ועובר לחיקה של משפחת אומנה בעיר אחרת, כדי לזכות בבית חם וחינוך הולם. הוא מתקשה להסתגל לחייו החדשים ונקרע בין געגועיו לשכונת ילדותו המוכרת, לבין רצונו להרגיש שייך בשכונה החדשה. ציון ממציא שקרים וסיפורים על עצמו ומשפחתו כדי למצוא חן בעיני הילדים החדשים, עד שיום אחד האמת נחשפת. הוא מוצא את עצמו נקלע לשרשרת אירועים דרמטיים וסוערים המעמידים אותו בדילמות מוסריות על חברות, משפחה והגדרה עצמית, עד לרגע בו הוא מתיר את כבלי הבושה ולומד לחבק את עברו. ציון למד שלא משנה היכן נולד ומי הם הוריו, גורלו נמצא בידי ובבחירות שהוא עושה.

זהו סיפור אנושי ומרגש על התבגרות, של נער חכם, רגיש ונוגע ללב, המציג לנו את סיפור חייו מנקודת מבטו, דרך כתיבת יומן אישי, אשר מעניק לנו הצצה אל העומק הרגשי של ציון ולדילמות איתן הוא נאלץ להתמודד, ומעמת את הצופה הצעיר מול השאלה, האם נסיבות החיים אליהם אנו נולדים, מגדירות את הזהות שלנו.

דבר הסופרת

הספר "אל עצמי" נכתב מתוך צורך עמוק, לביקורת נוקבת על התנשאות החברה ה'בורגנית נורמטיבית', שממנה באתי, כלפי 'האחר'. בגיל 24 הייתי אם אומנת לילדים שבאו ממשפחות הרוסות. היחס של שכני וחברי אל הילדים גרם לי להבין עד כמה נוכחותו של 'שונה' בסביבתנו, מאיימת עלינו, ולכן נעשה הכל כדי לכפות עליו את החוקים שלנו. ציון, גיבור הסיפור, לא היה ולא נברא. הוא אמנם נולד בהשראת הילדים שחיו איתי במסגרת האומנה, אבל בעיקרו הוא חלום. זהו חלום על ילד שבזכות סבתא אוהבת ונחושה, בעלת חוכמת לב נדירה, בוחר לשלוט בחייו, ובמקום להאשים את הנסיבות, הוא משתמש בכישוריו כדי להמריא גם במקום שבו שולטים חוקים אחרים.

זהו סיפור על כוחה של הבחירה החופשית בחיינו והוא יכול להתרחש בכל מקום בעולם ובכל זמן (הספר תורגם לתשע שפות). אם רק נדע לעמוד על שלנו ועל דיעותינו, ולא ניגרר אחרי מי שנראה 'חזק' או 'מוביל', נוכל להיות נאמנים לעצמנו ולהגיע ליעדים שעליהם אנחנו חולמים.

הסיפור פורסם לראשונה בשבועון 'הארץ' שלנו' בשנת 1974, וילדים רבים שלא קראו ספרים בכלל, התחילו לקרוא בזכותו. השפעתו הייתה, ועודנה נרחבת והוא מהווה רוח גבית מעצימה לקוראים שמבקשים להיחלץ ממעגלים חונקים בחייהם.

דבר המחזאים

ההצגה מבוססת על הספר "אל עצמי". לכאורה, עוד ספר על ילד לא מקובל חברתית שמתקשה להתאקלם בסביבתו החדשה, אך למעשה, ספר על ילד חכם, רגיש ונוגע ללב, שמציג לנו את סיפור חייו מנקודת מבטו, בדרך לא שיפוטית ולא מאשימה, וזהו הקסם הגדול. כל כך הרבה פעמים במהלך הקריאה מצאנו את עצמנו משתוקקים לחבק אותו, את ציון הרגיש ושובה הלב, שמקבל את נסיבות חייו כעובדה, ומנסה לקחת את הטוב מהמקום החדש אליו הגיע.

את הספר האלמותי הזה קראנו שנינו במהלך ילדותנו מספר פעמים, ובכל פעם מחדש, הוא פרט על מיתרי רגשותינו באותה עוצמה ובאותה רמת הזדהות. היום ברור לנו שהספר השפיע על שנינו רבות- על הביטחון העצמי שלנו, על רמת המוסר שינקנו ממנו, על ההתמודדות ברגעי משבר, על התקווה, התובנות הבוגרות, ועל החיים בכלל- כי בשנינו, כמו באלפי ילדים אחרים, מסתתר חלק מציון.

אנו מודים ונרגשים על ההזדמנות שניתנה לנו לעבד את הספר המקסים, האהוב והחשוב הזה למחזה ותקוותינו שההצגה תצליח לנטוע אמונה ותובנה בילדים, שאפשר! שהערכה, הדימוי העצמי והעתיד של כל ילד, תלוי בעיקר בו.

דבר הבימאים

את המסע שלנו אל סיפורה של גלילה רון פדר עמית "אל עצמי" התחלנו כבר לפני למעלה מעשרים שנה כשהיינו נערים. כל אחד מאיתנו גדל בעיר אחרת ובא מרקע אחר אבל שנינו, כמו ילדים וילדות רבים בישראל, קראנו והושפענו מהספר "אל עצמי" והוא הלך איתנו שנים רבות. כל אחד מאיתנו, בדרכו שלו, הרגיש לפעמים קצת ציון. זר. דחוי שנלחם על האמת שלו. לפני כשנתיים נטעה בליבנו ההחלטה להביא את הספר האהוב אל הבמות. יצרנו קשר עם גלילה ושמענו ממנה את הסיפורים שמאחורי המילים. העברנו שיחות ארוכות על ציון, על ניר, על שונות, על תחושת זרות ועל ההשפעה של הספר שחצתה את מימד הזמן. קיבלנו את ברכתה החמה לצאת למסע ולהפוך את הספר להצגה. לא ידענו שהמסע הזה יהפוך למסע אישי "אל עצמנו". הקדשנו חודשים ארוכים של תחקירים וחשיבה מעמיקה על מנת לפתח את הספר למחזה, לתת ביטוי עמוק לרחשי ליבו של ציון, לפרק את דמותו על שלל גווניה ולהעמיד אותה במבחנים. בחרנו אילו דמויות מן הספר יעלו בעיבוד אל הבמה, תוך שימת דגש על השונה והדומה ביניהן, בדיוק כמו הפסיפס האנושי המרכיב את החברה הישראלית בה אנו חיים. התמה המרכזית שעמדה מול עינינו במהלך היצירה ואותה בחנו, הייתה "האם נסיבות החיים אליהם אנו נולדים, מגדירות את הזהות שלנו?" ועם השאלה הזו עימתנו את ציון, הדמות הראשית של הספר. אנו מאמינים בכל ליבנו שלא משנה היכן נולדת ומי הם הורייך, עתידו של כל אחד מאיתנו נמצא בידיים שלו עצמו ובבחירות שהוא עושה. צרפנו אל המסע האישי שלנו לכתיבת המחזה, את המחזאים אורלי ישועה ויונתן שוורצברג ופיתחנו את העלילה הדרמטית כדי שתעמיד כל דמות בהצגה ברגע דרמטי אשר מאלץ אותה לעשות בחירה שהיא גורלית ומשמעותית לעתידה. היה חשוב לנו להביא אל הבמה את הקוטביים והזרות בין העולם ממנו ציון בא לבין העולם אליו הוא נאלץ להגיע בעל כורחו.

ציון וניר לכאורה באים מעולמות שונים, עולם הכדורגל של ציון אל מול המוסיקה של ניר. וכך במהלך ההצגה אט אט אנו מגלים איך השוני הזה, הוא בעצם מראה האחד לשני, והם מהווים את שני הצדדים של אותו המטבע. בחרנו להראות עד כמה הקווים דומים בין שני העולמות למרות שונותם, הם דורשים את אותו המאמץ, את אותה התשוקה, את אותו מעגן יצירה, את אותה ההתמדה. על מנת להיות נגן בקונצרט נדרשות שעות רבות של אימון ולימוד טכניקה, הקשבה ויכולת לעבוד בתוך קבוצה בדיוק כפי שנדרש משחקן כדורגל.

לקרוא את הספר מחדש לאחר שנים רבות ולצאת למסע יצירתי אחר הגשמתו אל הבמות היה עבורנו מעיין מסע של גילוי עצמי מחודש. מן סגירת מעגל והשלמה עם הנערים שהיינו, שנסיבות החיים אליהם נולדו לטוב או לרע, אינם מגדירים את מי שאנחנו, הכול תלוי בבחירות שעשינו ושעוד נעשה.

